

Το νερό και η Βάπτιση (Protopresbyter Alexander Schmemmann (1921-1983))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Το νερό

Το νερό δε σημαίνει και πολλά για μας σήμερα. Είναι μία από τις ουσιαστικές ανέσεις της ζωής, προσιτό, αυτόματο, φτηνό. Ανοίγεις τη βρύση, και νάτο... Για χιλιάδες χρόνια όμως το νερό αποτέλεσε ένα πρωταρχικό θρησκευτικό σύμβολο, και για να καταλάβουμε το λόγο, πρέπει να ξαναβρούμε τη σχεδόν εντελώς εξαφανισμένη αίσθησή μας για τον κόσμο.

Εικόνα: el.wikipedia.org

Για τους λαούς του αρχαίου κόσμου το νερό αποτελούσε σύμβολο της ίδιας της ζωής, και του κόσμου ως ζωή... Πράγματι το νερό είναι προϋπόθεση της ζωής. Μπορούμε να ζήσουμε χωρίς τροφή για μεγάλο χρόνο, αλλά χωρίς νερό ο άνθρωπος πεθαίνει πολύ γρήγορα έτσι ώστε να μπορούμε να πούμε πως οι άνθρωποι είναι εκ φύσεως διψώντα όντα. Χωρίς νερό είναι αδύνατη η

καθαριότητα, έτσι το νερό είναι και σύμβολο καθαρότητας και αγνότητας. Το νερό ως ζωή και αγνότητα, αλλά και ομορφιά, ενέργεια και δύναμη, καθώς το βλέπουμε να καθρεφτίζει και, κατά κάποιο τρόπο, να απορροφά τον απεριόριστο γαλάζιο ουρανό. Όλα αυτά περιγράφουν την αντίληψη και την εμπειρία που έχει ο άνθρωπος για το νερό και που το έχει τοποθετήσει στο κέντρο του θρησκευτικού συμβολισμού.

Επισκεφθείτε μία εκκλησία την παραμονή των Θεοφανείων όπου τελείται ο «Μεγάλος Αγιασμός». Ακούστε τα λόγια των ευχών και των ύμνων, προσέξτε το τελετουργικό, και θα αισθανθείτε πως συμβαίνει εδώ κάτι περισσότερο από μία αρχαία τελετή: έχει κάτι να πει σε μας σήμερα, όπως ακριβώς είχε και χίλια χρόνια πριν, για την ζωή μας όσο και για την συνεχή και ασίγαστη δίψα μας για κάθαρση, αναγέννηση, ανανέωση... Σ' αυτή την τελετή το νερό γίνεται αυτό που ήταν τις πρώτες μέρες της Δημιουργίας, όταν «η γη ην άορατος και ακατασκεύαστος, και σκότος επάνω της αβύσσου, και πνεύμα Θεού επεφέρετο επάνω του ύδατος» (Γεν. 1,2). Τα λόγια της ακολουθίας το απηχούν δοξαστικά και ευχαριστικά: «Μέγας ει, Κύριε, και θαυμαστά τα έργα Σου, και ουδείς λόγος εξαρκέσει προς ύμνον των θαυμασίων Σου...». Ακόμη μία φορά ένα ξεκίνημα. Ακόμη μία φορά η ανθρωπότητα στέκεται μπροστά στο μυστήριο της ύπαρξης. Για άλλη μία φορά βιώνουμε τον κόσμο χαρμόсуна, και βλέπουμε την ομορφιά και την αρμονία του ως δώρο του Θεού. Για άλλη μία φορά ευχαριστούμε. Και σ' αυτή την ευχαριστία, δοξολογία και χαρά, για άλλη μία φορά γινόμαστε γνήσιοι άνθρωποι.

Βάπτιση

Η χαρά των Θεοφανείων βρίσκεται στην αποκατάσταση της κοσμολογικής εμπειρίας που έχουμε για τον κόσμο, στην ανάκτηση της πίστης πως τα πάντα και οι πάντες μπορούν να καθαριστούν, να εξαγνιστούν, να ανανεωθούν, να αναγεννηθούν, και αυτό ανεξάρτητα από το πόσο βρώμικη και σκεπασμένη με λάσπη έχει γίνει η ζωή μας, άσχετα μέσα σε ποιόν βούρκο έχουμε κυλιστεί, έχουμε πάντα την δυνατότητα εισόδου σ' ένα εξαγνιστικό ρεύμα ζωηφόρου ύδατος, επειδή η δίψα της ανθρωπότητας για τον ουρανό, το καλό, την τελειότητα και την ομορφιά δεν έχει πεθάνει, ούτε μπορεί ποτέ να πεθάνει. Πράγματι μόνο αυτή η δίψα μας κάνει ανθρώπους. «Μέγας ει, Κύριε, και θαυμαστά τα έργα Σου, και ουδείς λόγος εξαρκέσει προς ύμνον των θαυμασίων Σου ...». Ποιός είπε πως ο Χριστιανισμός είναι καταθλιπτικός και ζοφερός, νοσηρός και θλιβερός, πως οδηγεί τους ανθρώπους μακριά από την ζωή; Κοιτάξτε τα πρόσωπα των πιστών εκείνη την νύχτα, και δείτε το φως και την χαρά που εκπέμπουν καθώς ακούγεται ο Ψαλμός να βροντοφωνεί τη δοξολογία, «Φωνή Κυρίου επί των υδάτων» (Ψαλμ.

28,3), καθώς βλέπουν τον ιερέα να ραντίζει με αγιασμό ολόκληρη την εκκλησία, και αυτές τις λαμπερές σταγόνες να ταξιδεύουν σε κάθε σημείο του κόσμου, καθιστώντας τον για άλλη μία φορά δυνατότητα και επαγγελία, πρωταρχικό υλικό για το μυστηριώδες θαύμα του μετασχηματισμού και της μεταμόρφωσης. Ο ίδιος Θεός εισήλθε σ' αυτό το νερό «σχήματι ανθρώπου»· ενώθηκε όχι μόνο με τον άνθρωπο, αλλά με όλη την ύλη, και μεταμόρφωσε τα πάντα σ' ένα ακτινοβόλο, φωτοφόρο ρεύμα που κυλά προς τη ζωή και τη χαρά.

Τίποτε όμως απ' όλα αυτά δεν μπορεί να βιωθεί και να κατανοηθεί δίχως μετάνοια, χωρίς την βαθιά μεταβολή της συνείδησης, χωρίς την μεταστροφή του νου και της καρδιάς, χωρίς την ικανότητα να ιδωθούν τα πάντα υπό νέο φως. Αυτή ήταν ακριβώς η μετάνοια που δίδασκε ο Ιωάννης ο Βαπτιστής και που τον κατέστησε ικανό να δει τον Ιησού να προσεγγίζει τον ποταμό Ιορδάνη, και να τον δέχεται με αγάπη ως τον ίδιο το Θεό, ο οποίος από την αρχή την αιώνων αγάπησε το ανθρώπινο γένος και δημιούργησε για χάρη μας ολόκληρο τον κόσμο ως εικόνα της αγάπης Του, της αιωνιότητας και της χαράς.

Πηγή: agiazoni.gr